

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
معاونت ترویج

دستور العمل تولید تمر هندی

نویسنده:

حسین جهان تیغی

۱۳۹۷

سرشناسه	: جهان تیغی، حسین، ۱۳۴۷-
عنوان و نام پدیدآور	: دستورالعمل تولید تمر هندی / نویسنده حسین جهان تیغی؛ ویراستار ترویجی فرانک صحرایی، حسام الدین غلامی؛ تهیه شده در مدیریت هماهنگی ترویج استان سیستان و بلوچستان، دفتر شبکه دانش و رسانه های ترویجی.
مشخصات نشر	: کرج: سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، معاونت ترویج، نشر آموزش کشاورزی، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۶۶ ص: مصور؛ ۱۹×۱۱ س.م.
شابک	: 978-964-520-463-9
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: تمر هندی
موضوع	: *Tamarindus indica
موضوع	: فراورده های میوه
موضوع	: *Fruit products
سهمه افزوده	: سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی. معاونت ترویج. نشر آموزش کشاورزی
شناسه افزوده	: سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی. مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان سیستان و بلوچستان. دفتر شبکه دانش و رسانه های ترویجی
رده بندی تنگره	: ۱۱ ج ۳۶ الف / QK۴۹۵
رده بندی دیویی	: ۵۸۳/۷۲
شماره کتابشناسی	: ۲۱۰۰۱

ISBN:978-964-520-463-9

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۲۰-۴۶۳-۹

عنوان: دستورالعمل تولید تمر هندی

نویسنده: حسین جهان تیغی

ویراستار ترویجی: فرانک صحرایی، حسام الدین غلامی

مدیر داخلی: شیوا پارسانیک

ویراستار ادبی: محسن ربیعی

سر ویراستار: وجیهه سادات فاطمی

تهیه شده در: مدیریت هماهنگی ترویج استان سیستان و بلوچستان، دفتر شبکه دانش و رسانه های ترویجی

با همکاری: مرجان کبیری

ناشر: نشر آموزش کشاورزی

شمارگان: ۲۵۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۷

قیمت: رایگان

مسئولیت صحت مطالب با نویسنده است.

شماره ثبت در مرکز فناوری اطلاعات و اطلاع رسانی کشاورزی ۵۴۴۴۵

به تاریخ ۹۷/۸/۹ است.

نشانی: تهران- بزرگراه شهید چمران- خیابان یمن، پلاک ۱ و ۲، معاونت ترویج،

ص.پ. ۱۹۳۹۵-۱۱۱۳

تلفکس: ۲۱-۲۲۴۱۳۹۲۳

فهرست

مقدمه.....	۹
خصوصیات و توانایی ها.....	۱۱
کاربردها و مصارف تمر هندی.....	۱۲
۱- تغذیه انسان.....	۱۲
۲- تغذیه دام.....	۱۴
۳- تهیه الوار.....	۱۵
۴- کاربردهای دارویی.....	۱۵
۵- مصارف صنعتی.....	۱۶
۶- تأثیرات زیست محیطی.....	۱۶
۷- رشد.....	۱۷
روشناء نکش.....	۱۸
انتخاب مرا از دانه ای.....	۲۰
احداث خزانه.....	۲۱
گلدان ها و محوطه های کاشت.....	۲۳
جداسازی بذر از گوشت.....	۲۶
تیمار بذر.....	۲۷
کاشت و جوانه زنی.....	۲۸
تکثیر رویشی.....	۲۹
۱- قلمه شاخه.....	۳۰
۲- پیوند.....	۳۲
۳- تکثیر به روش خوابانیدن.....	۴۰
کاشت در زمین اصلی.....	۴۲
آماده سازی زمین.....	۴۵
کاشت مستقیم بذر.....	۴۷
انتقال نهال.....	۴۹
روش های کاشت نهال.....	۵۰

۵۰	۱- چاله‌کُنی
۵۲	۲- شکاف‌زنی خاک
۵۳	زمان کاشت
۵۳	مدیریت درختان تمر هندی
۵۳	۱- تربیت و هرس
۵۴	۲- کوددهی
۵۵	۳- تأمین آب
۵۵	۴- وجین
۵۶	۵- میانه‌کاری
۵۷	آفات و بیماری‌ها
۵۷	نات
۵۸	بیماری‌ها
۵۹	برداشت
۵۹	زمان برداشت
۵۹	رسیدگی سیر و عم‌کرد
۶۱	روش‌های برداشت
۶۲	فراوری و انبارداری
۶۲	فراوری
۶۳	انبارداری

تمر هندی از نظر اقتصادی درختی مهم است که در بسیاری از کشورهای آسیایی، آفریقایی و آمریکای جنوبی به صورت خود، به دست کاشت وجود دارد. مقاومت بسیار آن در برابر تنش‌های مختلف زیستی و غیرزیستی، ارزش غذایی بالا و مانایی تبدیل آن به انواع فراورده‌های غذایی سبب شده است. در بسیاری از کشورهای مستعد، توسعه چشمگیری پیدا کند و زمینه‌ای برای کسب درآمد باشد. متأسفانه این گیاه در ایران گسترش زیادی پیدا نکرده است و فقط تک‌درختانی از آن در نواحی ساحلی و جنوبی به صورت پراکنده مشاهده می‌شود. بر اساس آمار موجود سطح زیر کشت فعلی تمر هندی در استان

سیستان و بلوچستان حدود ۳۰ هکتار است که بیش‌تر در مناطق ساحلی و جنوبی متمرکز شده است. با توجه به شواهد موجود، به‌دلیل سازگاری بالا و رشد و عملکرد رضایت‌بخش، امکان کاشت این گیاه در بخش بزرگی از کشور بویژه در استان‌های جنوبی وجود دارد. در صورت کشت این محصول در مناطق ساحلی، زمین‌ها اشتغال و کسب درآمد برای تعداد کثیری از افراد در زیربخش‌های کشاورزی، صنایع تبدیلی، تجارت و بازاریابی آن فراهم می‌شود.